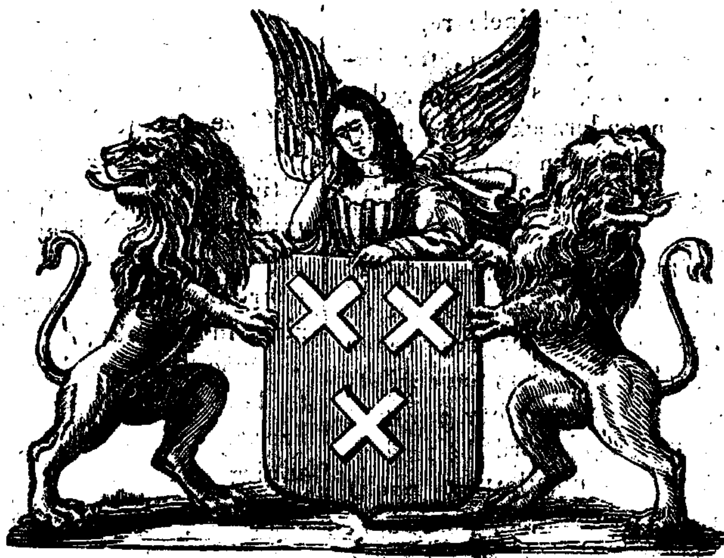
N°. 90. 1845.

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Donderdag 31 Julij.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelezen rekwest van *Adrianus van 't Hoft*, houdende verzoek om toestemming tot het oprigten eener *Koper- en Blikslagerij*, in de Huizinge op den Haagdijk, Wijk B, N°. 321.

Gelet op het Koninklijk besluit van 31. Januarij 1824, (*Staatsblad n°.* 19) aangaande de vergunning tot het oprigten van sommige fabrijken en trafijken, ten gevolge van beleide informatiën de *commodo et incommodo.*

Brengen bij deze het door *Adrianus van 't Hoft* gedane verzoek ter kennisse der Ingezetenen, inzonderheid van de bewoners der huizen staande naast de op te rigtene *Koper- en Blikslagerij*, om, ingeval iemand zou vermeenen zich daartegen te moeten verzetten, alsdan zijne redenen van bezwaar, binnen *veertien dagen*, na dato, aan Burgemeester en Wethouders *schriftelijk* in te leveren.

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

BREDA, den 28. Julij 1845.

DE ROY, vt.

Ter ordonnantie van dezelven,
Voor den Secretaris der Stad,
De Wethouder,
C. PELS RIJCKEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 28sten Julij.

Heden heeft in de hoofdstad de viering der Julij-dagen een aanvang genomen. In de kerk St. Paul is eene groote lijkdienst voor de gesneuvelde medeburgers gehouden; de menigte stroomt naar de julijzuil, waar de overblijfselen der gevallen slagtoffers begraven liggen; zoo wel het voetstuk als het hek rondom deze zuil zijn met bloemkransen, inzonderheid immortelles, zoo goed als overdekt. Voorts begeeft de menigte zich overal heen waar toebereidselen voor de feestvieringen worden gemaakt; ook het plein van de Louvre, waar sedert twee dagen het standbeeld van den hertog *van Orleans* is opgerigt, wordt druk bezocht.

De nationale garde der hoofdstad had met een groot feestmaal de verjaardagen der Julij-revolutie willen vieren, maar naar het schijnt, hebben zij de toestemming daartoe niet kunnen bekomen, noch van hunnen kommandant, noch van den prefect van politie.

— Men verwacht eerstdaags de benoeming van nog een dertigtal nieuwe pairs.

— De heer *Guizot* is heden morgen naar zijn landgoed Val-Richer in Normandye vertrokken. De minister van binnenlandsche zaken, *Duchatel*, die gisteren van de badplaats Ems teruggekomen is, zal het interim der portefeuille van buitenlandsche zaken waarnemen. — Ook de minister van het openbaar onderwas, *de Salvandy*, die eenigen tijd in het departement Eure had doorgebragt, is in de hoofdstad terug.

— De luitenant-generaal *Bedeau* is uit Algerie in de hoofdstad aangekomen.

— Het *Bulletin des Lois* houdt thans de wetten betrekkelijk de spoorwegen van Tours naar Nantes; en van Parijs naar Straatsburg; voorts de zijtakken van Dieppe en Fecamp op den weg van Rouaan naar Havre, uitkomende, en den zijtak van Aix, op den weg van Avignon naar Marseille.

— De koningin van Spanje heeft eindelijk de zoo dikwijls aangekondigde en wederom opgegevene reis aanvaard. Zij is met hare moeder en gevolg den 23sten te Saragossa aangekomen. Al de ministers die zich nog te Madrid bevonden, zijn insgelijks naar Saragossa vertrokken, waar, naar men zegt, over zaken van het grootste belang moet worden geraadpleegd. Of de koningin van Saragossa de Baskische provinciën zal gaan bezoeken is nog altijd onzeker.

— De Lucerner dagbladen van den 23sten, melden dat de heer *Leu* den vorigen dag te Hochdorf met veel plegtigheid was ter aarde besteld; meer dan 1000 personen volgden den lijkstoet, die overigens door niets is gestoord geworden. Men hoopte dat een regterlijk onderzoek de dader of daders van dien afschuwelijken moord zou aan het licht brengen. De beide partijen bleven elkander beschuldigen. De courant van Bazel houdt eene nieuwe lezing. Volgens dezelve zou de heer *Leu* door een zijner daglooners, die van hem geld te vorderen had, doodgeschoten zijn, doch dit berigt wordt teregt in twijfel getrokken.

De dood van den heer *Leu* heeft het bestuur van Lucern aanleiding gegeven tot het nemen van nieuwe maatregelen van voorzorg. Drie herbergen zijn gesloten geworden en hunne eigenaars gevangen gezet; een ander is genoodzaakt geworden de stad te verlaten. Deze is vol troepen en er werden er nog meer ontboden. De regtbank had op nieuw 117 leden der vrijkorpsen tot tien maanden reclusie veroordeeld, waardoor het getal veroordeelden dier categorie tot 384 was gestegen. (*Zie ook Duitschland hieronder.*)

— In den nacht van den 10 op den 11 dezer, is de grootmeester der orde van Malta, *Carles Candida*, in den ouderdom van 85 jaren, te Rome overleden. Op vijf en twintigjarigen leeftijd in de orde getreden, doorliep hij alle rangen, werd den 23 Mei 1834 grootmeester, en bragt door zijnen ijver niet weinig toe tot de herstelling dezer orde.

— Ter beurze van heden (28 *Julij*) waren genoteerd: 5 pCt. 121,80; 3 pCt. 83,70; Nap. r. 101,75; Rom. L. 104¹/₄.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 27sten Julij.

HH. MM. de Koning en Koningin van Pruissen zijn naar het slot Stolzenfels, aan den Rijn, vertrokken.

— Men verzekert, dat in de aanstaande vergadering van de Tolvereeniging, te Karlsruhe, de scheepvaart op den Rijn en Mein ter sprake zal komen. Behalve Nederland, hebben verscheidene Zuidelijke Bondsstaten klagten deswege ingebragt.

— Er ziet eene kabinetsorder, van 8 dezer, het licht, waarbij het gebruik, bij wijze van uitzondering, van eenige kerken aan de Duitsche Katholijken (de volgelingen van *Ronge* enz.) wordt toegestaan, doch onder voorwaarde, dat de kerkelijke collegien en gemeenten er in toestemmen.

— Regtstreeksche berigten uit Lucern van eenigzins latere dagteekening, maken geene melding van eenig aldaar gepleegd geweld. Alleen hebben eenige soldaten der bezetting van die stad, aan het huis van eenen boekverkooper, bij wien het portret van doctor *Steiger* te koop had gehangen, de glazen ingeslagen. Daarentegen heeft de kantonsregering verscheidene gestrenge maatregelen genomen. Verscheidene herbergen zijn gesloten geworden, en de personen uit vreemde kantons, die zich daar bevonden, of in hechtenis genomen, of over de grenzen gebragt. Zelfs wordt, naar het schijnt, geen enkel bewoner van het kanton Aargau meer in Lucern geduld. Sommige berigten brengen deze maatregelen in verband met eenen aanslag tot moord, die in denzelfden nacht, waarin *Joseph Leu* is omgekomen, tegen een ander lid van den Lucernschen raad van dezelfde staatkundige kleur, *Siegwart Mullert*, zou zijn gepleegd. Deze was echter, op welke wijze wordt niet gemeld, het gevaar ontkomen. Nog schrijft men uit Lucern van den 21sten: » Heden zijn weder 117 personen, die aan den opstand ter zake van de invoering der Jezuiten, hebben deel genomen, tot eene tuchthuisstraf voor tien maanden veroordeeld. Daardoor klimt het aantal der te dezer zake veroordeelde en nog niet begenadigde burgers van het kanton tot 384. Intusschen moeten tot nu toe slechts 13 hunne straf hebben beginnen te

ondergaan. Daarenboven zijn 50 reeds door de criminele regtbank veroordeelden, omdat zij tot de krijgsmagt behoorden, ter beschikking van de militaire regters gesteld. Volgens een door den advocaat *Barth* op de plaats zelve gedaan onderzoek omtrent het lot der tegenstanders van de Jezuiten, die bij den jongsten strijd zijn omgekomen, zijn van hen 60 gesneuveld, 33 vermoord, 6 verdronken en een doodgevroren."

De tolken der radicale partij in Zwitserland beweren steeds, dat de heer *Leu* door eenen zelfmoord is omgekomen, en dat de bovendrijvende partij te Lucern, zijnen dood te eer aan eenen moorddadigen aanslag zijner staatkundige tegenstanders toeschrijft, om haar schrikbewind te versterken. Niet minder hevig wordt van den anderen kant het vermoeden van zelfmoord bestreden. Men beweert daarbij onder anderen, dat in den noodlottigen nacht brandbare stoffen voor de woning van *Leu* waren bijeengebragt, met het kennelijke doel, om, als de moord mislukt ware, dat huis in brand te steken. Treurig is het, dat zelfs het Lucerner regeringsblad, te midden zijner redeneringen over dit onderwerp, zich niet ontziet, om de bevolking tot het nemen van wraak op te ruijen aan de radicalen, die of den moord hebben beraamd, of zich daarover heimelijk hebben verheugd.

ENGELAND.

LONDEN, den 27sten Julij.

Te Wexford is den 23sten dezer een eeremaaltijd aan de heeren *D. O'Connell*, Dr. *Gray* en *Steele* gegeven. Overal op den weg dien *O'Connell* langs trok, zag men eerebogen opgerigt en lauwerkransen uitgestoken. Bij zijne aankomst te Wexford omringde hem eene ontelbare menigte. In de vergadering der Repealers vermaande hij, als gewoonlijk, tot rustige en wettige volharding op den weg die naar hun hoofddoel voerde. De dag zou dan niet ver meer af zijn, op welken dit graafschap zes vertegenwoordigers naar het Iersch Parlement te Dublin afvaardigde. — Acht honderd personen namen aan den maaltijd deel. *O'Connell* weidde ook daar weder in het breede uit over alles wat de Ieren, eeuwen achtereen, van Engeland hadden moeten verduren. De Engelsche dagbladen, zeide hij, onder anderen, hieven luide kreten van verontwaardiging aan over de handelwijs van kolonel *Pélissier* jegens de Arabieren in de grot van Dahra; maar de geschiedenis getuigde hoe de Engelschen meer dan eenmaal even groote wreedheden jegens ongelukkige en weerlooze Ieren gepleegd hadden. Daar, te Wexford, beweerde hij, waren eens 300 vrouwen, aan den voet van een kruis, waar zij eene schuilplaats tegen de Engelsche soldaten gezocht hadden, tot de laatste toe nedergesabeld. Maar iets dergelijks kon niet meer gebeuren; want de Engelschen, ofschoon nog eveneens gezind, zouden den geduchsten tegenstand ontmoeten.

O'Connell is echter in zijne beweringen nooit vrij van overdrevenheid. In eene der nu gehouden redevoeringen schatte hij het aantal der hem omringd hebbenden op tweemaal honderdduizend; terwijl uit officiële staten blijkt, dat de bevolking van het geheele graafschap Wexford geen honderdduizend zielen bedraagt.

— Het aantal brieven, gedurende het jaar 1844 aan de postkantoren in het vereenigd Koningrijk uitgegeven, bedraagt ongeveer tweehonderd twee en veertig millioen, hetwelk eene vermeerdering van nagenoeg twee en twintig millioen in vergelijking met het vorige jaar oplevert. Vóór de vermindering van de port beliep het getal der uitgegeven brieven gemiddeld vijf en zeventig millioen.

— De loffelijk bekende Dr. *Morison*, de oudste predikant der Kerk van Schotland, welke hij gedurende twee en zestig jaren met ijver en getrouwheid diende, is den 20 dezer, in den ouderdom van acht en tachtig jaren, op zijne standplaats Banchory, gestorven. Eenige jaren geleden liet hij, ten gerijve der nabuurschap, voor eigen rekening eene brug over de rivier Dee slaan, die nagenoeg veertienhonderd ponden sterling kostte. Ook stichtte hij in zijne parochie Porliethen eene school en schoolhuis, geheel te zijnen koste, en vermeerderde het salaris van den onderwijzer met tweehonderd ponden sterling.

— Men heeft hier te lande het berigt ontvangen, dat de geschillen op Nieuw Zeeland, tusschen de Engelschen en de inboorlingen bijgelegd was, en er tusschen den kapitein *Fitzroy* en de hoofden der inboorlingen eene overeenkomst was getroffen.

— Een onzer bladen verhaalt dat een handwerksman te Calwijn, in Noord-Wallis, een' vleugel zou hebben uitgevonden, met behulp waarvan hij reeds, in tegenwoordigheid van eenige honderde toeschouwers, een vrij grooten afstand vliegende had afgelegd. De zaak wil men echter dat nadere bevestiging verdient.

— Ter beurze ven gisteren waren de 3 pCt. gecons. 98 7/8; Ned. 2½ pCt. 62 1/2; 4 pCt. 99 1/8; Peru 38 1/2; Columbia 17 3/4; Brazilie. 91 [illegible]

BELGIE.

BRUSSEL, den 29sten Julij.

Onze gezant te Londen, de heer *Van de Weijer*, is eergisteren morgen met de stoomboot te Antwerpen aangekomen. Men denkt altijd dat zijne komst in verband staat met de eene of andere ministeriele combinatie.

— Nadat de wet op den aanleg van de ijzerbaan van Parijs naar de Belgische grenzen haar beslag heeft bekomen, had men zich in Frankrijk gevleid, dat de Belgen aanzienlijke kapitalen daarvoor zouden besteden. Dit is echter niet gebeurd, en hier te lande schijnt men meer op te hebben met den belangrijken ijzeren weg, door het Luxemburgsche naar Duitschland, voor den aanleg van welken aan Engelschen concessie is verleend.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 30sten Julij.

Bij koninklijk besluit van den 22sten Julij 1845, no. 44, is de heer *H. C. Hoijer*, voormalig agent van 's Rijks schatkist te Brielle, als zoodanig benoemd te Middelburg, ter vervanging van den heer *A. W. Mirandolle*, overleden.

— Het heeft Z. M. behaagd, den heer *Conrad* te benoemen tot commissaris voor het Rijk bij den Hollandschen spoorweg, te gelijkertijd met zijne betrekking van ingenieur-directeur van dien weg.

— De *Staats-Courant* behelsde gisteren het volgende berigt:

» In de op den 21sten dezer te Keulen gehouden vergadering des bestuurs van het *Dombau-Verein*, is door den voorzitter onderanderen mededeeling gedaan van een schrijven van den Nederlandschen gezant bij de Duitsche Bondsvergadering, den heer *von Scherff*, de kennisgeving behelzende, dat Z. M. de Koning der Nederlanden, uit levendige belangstelling in het verhevene en nationale plan, welks verwezenlijking genoemde vereeniging zich ten doel heeft gesteld, zich genoopt heeft gezien om uit Hoogstdeszelfs bijzondere fondsen te verleenen eene som van duizend gulden, als bijdrage voor den opbouw van den Keulschen Dom. De vergadering, doordrongen van erkentelijkheid voor dit bewijs van 's Konings belangstelling en goedkeuring, heeft besloten een dankadres aan Zijne Majesteit te rigten."

— Te Zwolle heeft het gerucht geloopen dat aan den gouverneur der provincie Overijssel, door de regering eene andere betrekking zou worden aangeboden, en dat de heer graaf *van Randwijk*, thans gouverneur der provincie Drenthe, zijn opvolger zou worden in Overijssel.

Voorts schrijft men uit Zwolle:

»De heer Mr. *J. Cornelissen* heeft voor de benoeming als lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal bedankt. Men mag dit inderdaad betreuren, zoowel voor het vaderland als voor ons gewest.

»Van eenen man als *Cornelissen* was alles goeds voor het vaderland te wachten. Hij behoorde onder hen, die van het gouvernement niets hadden te vragen, niets te verlangen, niets te vreezen. De redenen, die hem noopten de betrekking niet te aanvaarden, strekken zijne zedigheid tot eer; immers, zoo luidt zijn antwoord aan eenen zijner vrienden: »Ik heb mij nimmer voorgesteld, dat ik eens geroepen zoude worden om als volksvertegenwoordiger op te treden, en heb mij daarom door studie en nadenken het noodige, het onmisbare voor die betrekking niet genoegzaam eigen gemaakt; en hoezeer ik de vereischte kunde daarvoor in den loop des tijds zoude mogen erlangen, reeds van den aanvang af zoude het bezit daarvan een vereischte zijn; ik gevoel geene vrijheid eene plaats in te nemen, voor wier vervulling het vaderland, vooral in den tegenwoordigen tijd, grootere talenten eischen mag, dan ik mij-zelven zoude durven aanmatigen. Ik heb mij niet laten terughouden door overwegingen van huisselijk geluk en genoegen, gaarne zoude ik die ten offer brengen aan het vaderland; maar ik mag mij niet laten verleiden door eenen te hoogen dunk van mij-zelven, veel minder door zucht naar glorie of naar eer."

— In een onzer bladen leest men:

» De voor den landman verontrustende berigten nopens de aardappelen in het bovenland van Heusden, en zoo vele teelgronden, bevestigen zich hoe langer hoe meer. Ook in de omstreken van de Langstraat is men niet zonder eenige bezorgdheid. Naar men toch uit geloofwaardige bronnen verneemt, zou de besmetting zich op onderscheidene velden hebben geopenbaard. Het loof der aardappelen is in korten tijd kwijnend en geheel zwart. Moeijelijk kan men gelooven, dat deze ramp aan de weinige heete dagen moet worden toegeschreven."

— Men meldt uit Wamel het volgende:

»De Molen-polder van Wamel, Dreumel en Alphen heeft een

tweede rampspoedig jaar. Sommige bouwlanden liggen nog braak; het wei- en hooiland staat meerendeels nog onder water; veel vee staat nog op de stallen, en wordt zeer gebrekkig met vlotgras gevoederd; ander vee loopt deels in het water, en allen lijden veel door het waterachtig voedsel, terwijl men ook nog, met betrekking tot het veevoeder, den winter met kommer te gemoet ziet, vooral de arbeidende klasse, bij welke nu reeds gebrek heerscht.

» Aller hoop is gevestigd op eene daartestellene stoom-machine van water-uitmaling, met eene dubbel werkende persbuis, volgens de geoctroijeerde inventie van den Heer Ingenieur *Fijnje*, waartoe door de Provincie Gelderland eene toelage van *f* 10,000 is verstrekt, terwijl men grond heeft te verwachten, dat van landswege eene aanzienlijke subsidie zal toegestaan worden. Reeds heeft men met de daarstelling van het werk een begin gemaakt."

— Men verneemt, dat het Z. M. den Koning dezer dagen behaagt heeft de straf des doods, waartoe *Karel Winkels*, van Rotterdam, bij arrest van het provinciaal geregtshof van Zuid-Holland, van 22 Februarij jongstleden, ter zake van het verminken of uiterlijk schenden van zilveren nationale gangbare muntspecien, is veroordeeld, te veranderen in de straffe naast die des doods, namelijk in geeseling, brandmerk, met den strop om den hals aan de galg vastgemaakt, en twintig jaren confinement; deze straffen te Rotterdam uit te oefenen.

— De *Rotterdamsche Courant* behelst de volgende waarschuwing:

» Men verneemt dat een persoon, zeggende in Noord-Braband te wonen, dezer dagen, onder bedrieglijke voorgevens, zich den toegang in het huis van eenen schoenmaker te Scheveningen heeft weten te bezorgen, aldaar eene portefeuille, waarin zich onder anderen rekeningen bevinden, heeft ontvreemd. Die rekeningen heeft hij getracht te ontvangen, doch hij is in zijne pogingen niet geslaagd, evenmin als in het aanbieden van twee acceptatien die vermoedelijk valsch zijn, en door hem voor eenen spotprijs zijn aangeboden, als een geteekend *Rijckevorsel*, groot *f* 75,80, en een van *Zwagers*, lakenfabrijkant te Tilburg, groot *f* 110,75. Daar de bedoelde persoon, die voorgeeft voor priester gestudeerd te hebben, en onderscheiden talen spreekt, misschien wel op zijne reis door dit Land, meerdere opligtingen zal beproeven, en het tevens is te vermoeden dat hij voorzien is van valsche acceptatien of wisselbrieven, zoo acht men het van belang op te geven dat hij omstreeks 40 jaren oud scheen te zijn, zwart haar en zwarte wenkbraauwen had, middelmatig van gestalte, en gekleed was met eenen bruinen zomerjas, zwart vest en gestreepte zomerbroek. De bedoelde persoon, die een Noord-Brabandschen tongval had, heeft verhaald naar Leeuwarden of Groningen te reizen."

— Laatstleden zaturdag is op de heidevlakte tusschen Bussem en Laren, niet verre van Naarden, een groote paardenwedren, ontworpen en bestuurd door den heer *H. M. G. van Rossum*, gehouden geworden, tot welks aanschouwing eene groote menigte, zoo in rijtuigen, waarvan er wel 150 aanwezig waren, als te voet waren zamengevloeid, en wier getal wel op 6000 à 7000 wordt begroot. Onder de aanwezenden bevond zich ook Z. K. H. Prins *Alexander* met Hoogstdeszelfs gevolg. Verscheidene prijzen, waaronder een zilveren vaas ter waarde *f* 400, door den heer *van Rossum* vereerd, werden behaald. Ten half vijf ure des namiddags was dit volksfeest ten algemeen genoegen afgeloopen. Een honderdtal der aanwezenden vereenigde zich in het logement *Zandhoeve*, om aldaar aan den maaltijd deel te nemen, en benoemde eene commissie om den heer *van Rossum*, op deszelfs buitenverblijf *Kommerrust*, hunnen dank over te brengen voor zijn welgeordend feest en de veelvuldige daaraan verbonden bemoeijenissen.

— Het *Journal du Limbourg* vermeldt, dat in den nacht van den 24sten op den 25sten dezer, de stoffelijke overblijfselen van Z. Exc. wijlen den luitenant-generaal *A. J. J.* baron *des Tombe*, van het gemeente-kerkhof naar het bastion St.-Antoine zijn overgebragt, alwaar een grafkelder was gereed gemaakt, en aldaar begraven is geworden. Naar men zeide, zou een gedenkteeken op het graf van den overledene worden opgerigt en met geboomte omringd. Schoon de regtschapen opperbevelhebber niet meer bestond, leefde zijne nagedachtenis nog in aller harten.

Uittreksel van het Verslag door den heer Gouverneur en Gedeputeerde Staten aan de Provinciale Staten van dit gewest uitgebragt, in de zitting van den 2den dezer, nopens den staat der provincie Noord-Braband. Vervolg.

II. Provinciale wegen.

De groote weg der 2e klasse, n°. 1, bij de Willemstadt en Dinteloord, bevindt zich in eenen goeden staat.

De bestrating met gebakken mopklinkers, van het gedeelte dezes wegs van af Bergen-op-Zoom tot Hoogerheiden, ter lengte van 8,170 ellen, is den 6 Augustus 1844 voor *f* 37,800 aanbesteed, waarvan de aardenbaan reeds in November 1844 voltooid, en de bestrating ter breedte van 3,50 over eene lengte van 1,900 strekkende ellen gevorderd was; terwijl in December de werkzaamheden aan dien weg, uithoofde van de ingevallen vorst, zijn gestaakt, en in April 1845, na den ingevallen dooi eerst zijn kunnen worden hervat. Thans zijn van dien weg 5,000 ellen bestraat.

De Provinciale klinkerweg naar Veghel, den 20 Augustus 1844 voor een termijn van drie jaren in onderhoud aanbesteed voor de som van *f* 4,749.00, bevindt zich steeds in eenen goeden staat van onderhoud.

De weg tusschen 's Hertogenbosch en Vlijmen, uitmakende een gedeelte van de te verbeteren communicatie van die stad naar Geertruidenberg, is door middel van bestrating met klinkers in keper verband, in November ll. behoorlijk voltooid opgeleverd geworden. Het onderhoud van dien weg heeft voorloopig in daggeld plaats, als wordende hetzelve voor alsnog voor eene publieke aanbesteding onvatbaar beschouwd. Het vlakke terrein waarover deze weg strekt, maakt dat de zandbedekking op denzelven moeijelijk kan worden behouden, waarom eene beplanting en bestekking langs dien weg als noodzakelijk is voorgesteld. Het onderhoud vordert dan ook groote kosten, doch deszelfs nuttigheid weegt rijkelijk daartegen op.

De geringe schade welke na de eerste overstrooming, die van 15 tot 26 November 1844 tusschen Deuteren en Vlijmen plaats had, aan dezen weg ontstond, was spoedig hersteld. De tweede overstrooming begon op den 27 Maart, en duurde tusschen gemelde punten tot den 27 April, en van Deuteren naar 's Hertogenbosch tot den 9 Mei 1845 voort; deze veroorzaakte meerdere schaden dan de eerste. De weg is echter voorloopig zoo goed mogelijk hersteld, en is nu wederom voor de passage geschikt, doch voor den finalen opmaak wordt lageren waterstand in den polder vereischt, voornamelijk voor het gedeelte tusschen 's Hertogenbosch en Klein Deuteren, hetwelk nog steeds gelijks met het water is liggende, en daardoor niet alleen niet kan worden opgemaakt, maar steeds veel te lijden heeft.

Een ander gedeelte der communicatie tusschen 's Hertogenbosch en Geertruidenberg voornoemd, en begrepen tusschen Vlijmen en den reeds bestraatten zijtak derzelve naar Heusden, den 10 December 1844, voor de som van *f* 27,600.00 aanbesteed, is thans ter verbetering onderhanden; zijnde de aardenbaan onder Vlijmen en Drunen voltooid, terwijl die onder Nieuwkuik wordt gereed gemaakt. Voorts heeft ook de bestrating van dezen weg in het dorp Nieuwkuik plaats gehad, ter lengte van 900 ellen.

De bestrating van den gemelden zijtak, tusschen de zoogenaamde Langstraat en Heusden, lang 5,200 ellen, den 30 Mei 1844, voor de som van *f* 21,900 aanbesteed, is in October daaraanvolgende voltooid geworden, en wordt die weg thans in eenen goeden staat onderhouden.

Voor de voortzetting van de klinkerbestrating der meergemelde communicatie van Waalwijk over Capelle naar Waspik, of tot de bestrating van den zoogenaamden Capelschen dijk, zijn de noodige onderhandelingen met de eigenaren, tot afkoop van denzelven, eerst onlangs ten einde kunnen worden gebragt. De aanbesteding van dit gedeelte wegs, zal voor het einde der nu loopende maand geschied zijn.

Ter geheele bestrating van de communicatie tusschen 's Hertogenbosch en Geertruidenberg, zal alsdan alleen overblijven het gedeelte begrepen tusschen den voornoemden zijtak naar Heusden en den straatweg naar Waalwijk, hebbende eene lengte van 3,881 ellen.

In het aanleggen van eene aardenbaan, en het bestraten van dezelve met keijen, van Tilburg over Loonopzand en Sprang naar Waalwijk, lang 14,000 ellen, den 28 januarij 1845, voor de som van *f* 116,600.00 aanbesteed, werd door de langdurige vorst veel vertraging ondervonden. De werkzaamheden tot het aanleggen en ter bestrating gereedmaken der aardenbaan, zijn niet te min in Februarij aangevangen en worden dezelve, inzonderheid sedert April jl., met kracht voortgezet, zoodat de bedding geacht kan worden gereed te zijn, van Besoijen door Sprang en Loonopzand, tot omstreeks de limiet van Tilburg. Ook is met den aanvoer van keijen een begin gemaakt.

Met de verbetering van den bestaanden weg van Heusden door het Binnenland naar Dussen, en van daar over den zeedijk naar Werkendam, door middel van begrinding, hebbende eene lengte van omtrent 26,330 ellen, met het onderhoud van dien gedurende vijf jaren na de voltooijing of tot den 15 September 1850, den 22 April ll. voor de som van *f* 73,800.00 aanbesteed, is, voor

zoo veel de aardenbedding betreft, een begin gemaakt, en wordt dat werk met kracht voortgezet; terwijl ook bereids eenige grind op de scheepslosplaats te Werkendam en Dussen is aangevoerd.

De aanbesteding van den grindweg van Grave door Gassel tot aan de scheiding dier Gemeente met die van Beers, lang 4,878 ellen, een gedeelte uitmakende van den aan te leggen grindweg van Grave over Cuijk en Boxmeer naar Maashees, had op den 20 October 1844, voor de som van *f* 13,900.00 plaats.

De werkzaamheden aan dien weg ondervonden, door de langdurige vorst in December 1844 en Februarij en Maart 1845, veel vertraging, doch is desniettegenstaande de aardenbaan, over eene lengte van 3,378 ellen, geheel onder het profil gebragt; terwijl het overige gedeelte, lang 1500 ellen, door den hoogen waterstand nog niet is kunnen worden voltooid. De begrinding van dien weg op den Maasdijk tusschen Grave en de Veegtas, heeft in April ll., voor zoo veel het eerste bed betreft, in orde plaats gehad.

Tot verbetering van de overige gedeelten dezes wegs, van af Beers over Cuijk en Boxmeer, zal men trachten de noodige schikkingen, nopens de daartoe vereischte onteigeningen, zoo spoedig doenlijk tot stand te brengen, ten einde die weg daarna verder zoude kunnen worden aanbesteed.

Nationale militie.

De werkzaamheden voor de nationale militie van den loopenden jare, hebben op het bij de wet bepaalde tijdstip een aanvang genomen, en zijn behoorlijk ten einde gebragt geworden.

De ingeschrevenen hebben bedragen 3,887.

Over 1845 heeft het contingent dezer Provincie bedragen 1,276 manschappen, en wel:

1,242 voor het gewone kontingent, krachtens art. 1 der wet van 27 April 1820; en 34 door het Departement van Oorlog opgegeven als bij de korpsen ontbrekende.

Even als in 1844 zijn de krachtens art. 21 der wet van 8 Januarij 1817, ontslagene miliciens, in dezen jare niet vervangen, doordien het kontingent bereids tot het bij de wet bepaalde *maximum* is opgevoerd geworden.

In mindering van dat kontingent zijn, tot dus verre, aan de verschillende korpsen afgeleverd 1,268 manschappen, te weten:

4 nalatingen; zonder loting ingelijfd, waaronder begrepen zijn de manschappen, welke, ten gevolge van het generaal pardon, als achtergeblevenen van vroegere ligtingen zijn ingelijfd, alsmede de nalatigen van de mobiele schutterijen, die overeenkomstig de wet van den 31 December 1832, bij de nationale militie zijn in dienst gesteld; 74 plaatsvervangers; 74 nommerverwisselaars; 1 broeder voor broeder, en 1,115 lotelingen; zoodat, tot hiertoe in het geheel slechts 8 manschappen aan de voltalligmaking van het kontingent hebben ontbroken, te weten:

2 gearresteerden; 3 welke zich als vrijwilligers in dienst bevinden, en van het Departement van Oorlog voor de dienst der nationale militie zijn gereclameerd; 1 welke zich buiten 's lands in een zinneloosbuis bevindt; 1 welke tijdelijk afwezig is, en 1 gedetineerde.

Hoezeer de voorzieningen bij heeren Gedeputeerde Staten in hooger beroep tegen de uitspraken van de militieraden, krachtens art. 137 der wet van 8 Januarij 1817, bij voortduring verminderen, zijn dezelve echter altoos nog aanzienlijk, en bedroegen voor de ligting van dezen jare 140, zijnde 17 minder dan in 1844.

(*Het vervolg hierna.*)

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (29 *Julij*) was de fondsnotering: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. 64; 3 pCt. $77^{5}/_{8}$; 4 pCt. $100^{7}/_{8}$; O. I. Leening 4 pCt. $100^{11}/_{16}$; Amort. Sijndik. $4^{1}/_{2}$ pCt. $100^{1}/_{16}$; $3^{1}/_{2}$ pCt. $93^{1}/_{4}$; Handelm. $4^{1}/_{2}$ pCt. 165; Aand. Rijn. Spoorweg $116^{1}/_{4}$; idem Holl. Spoorweg 131; Belgie $4^{1}/_{2}$ pCt. $97^{3}/_{4}$; Spanje $23^{1}/_{2}$; idem Onbep. St. $22^{3}/_{16}$; 3 pCt. $39^{9}/_{16}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $29^{1}/_{2}$; idem Kleine Stukken $30^{1}/_{4}$; Coupons Ardoins $23^{9}/_{16}$; Fr. uitgest. $7^{1}/_{4}$; Portug. 3 pCt. te Lond. $67^{1}/_{8}$; Rusland $109^{1}/_{4}$; 4 pCt. bij *Hope* $93^{13}/_{16}$; idem bij *Stiegl.* $92^{5}/_{8}$; 5 pCt. Certif. te Hamburg $106^{7}/_{8}$; Inschr. in Assign. 6 pCt. $75^{3}/_{8}$; Certif. van dito 6 pCt. $76^{1}/_{4}$; Amerika Bankact. $63^{1}/_{4}$.

Advertentien.

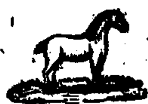
DE OPENBARE VERKOOPING

VAN HET

BUITENVERBLIJF *VREDENBURG*,

met de daaraan behoorende **LANDERIJEN, BOSSCHEN** en **DREVEN**, staande en gelegen op *Boeimeer* onder *'s Prinsenhage*, te zamen groot 6 Bunders, onbegrepen de juiste maat, met het regt van gereserveerde PRIVATIEVE JAGT en VISSCHERIJ op dezelve en op *alle verdere* Goederen aan *VREDENBURG* behoorend en behoord hebbende, voor zoover dezelve onder de Gemeente *'s Prinsenhage* zijn gelegen, zal ten overstaan van den Notaris Mr. J. F. C. J. DE ROY, te *Breda*, worden gehouden ten Huize en Herberge *de Posthoorn*, bij KIEVIT, te *'s Prinsenhage*, op *Woensdag den 6. Augustus* 1845, des namiddags ten *vijf ure*. De inzet der gezamenlijke Koopen bedraagt *f* 3250.00.

Informatien te bekomen *in loco* en ten Kantore van voornoemden Notaris, alwaar plannen der voors. Goederen berustende zijn.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN PAARDEN,

OP ZES MAANDEN CREDIET.

GIJSBERT VAN DEN ENDEN, Griffier bij het Kanton-Geregt te *Breda*, zal, op *Vrijdag den 1. Augustus* 1845, beginnende des voormiddags ten 10 ure, ten verzoeke van den Heer C. J. KUYPERS, en ten Huize van Mejufvrouw de Wed. COPPENRATH, in het Logement *den Gouden Leeuw*, in de Reigerstraat te *Breda*, aan de meestbiedenden PUBLIEK VERKOOPEN:

25 stuks **PAARDEN**, van 5 tot 12 jaren, geschikt voor alle diensten, benevens eenige zeer goede **PAARDENTUIGEN.**

Gemelde PAARDEN zijn 2 uren vóór de Verkooping, ter plaatse voorschreven, voor een ieder te zien.

De Betaling der Kooppenningen, is bepaald (mits borg stellende) *op* 1 *Februarij* 1846.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, zullen op *Maandag den* 18. *Augustus* 1845, des middags ten *twaalf ure*, ten Stadhuize aldaar, aan de minstdoenden, volgens in te leveren gezegelde Biljetten van Inschrijving, in het openbaar

AANBESTEDEN:

De **VERLIGHTING** van STADS STRATEN, MARKTEN en PLEINEN, met de daartoe benoodigde Leverancien en te doene Werkzaamheden, (except het Verfwerk), voor den tijd van *één Jaar*, ingaande met den 15. September 1845, en eindigende den 15. September 1846.

De Konditiën van Aanbesteding liggen dagelijks, uitgenomen op Zon- en Feestdagen, op de gewone uren, ter lezing op Stads-Secretarij, en nader onderrigt is te bekomen bij den Stads-Architect A. J. F. CUYPERS.

BREDA, den 28. Julij 1845.

Ter Ordonnancie van Burgemeester en Wethouders voornoemd;

Voor de Secretaris der Stad,

De Wethouder

C. PELS RIJCKEN.

** Door BROESE & COMP., te BREDA, zijn ter dienste van het onderwijs uitgegeven en alom verkrijgbaar:

BOSSCHA, (J.) Schets der Algemeene Geschiedenis en van die des Vaderlands, ten dienste vooral der Adspiranten tot Kadets bij de Koninklijke Militaire Akademie . . . . . *f* 2,60.

HEUSDEN, (A. A. VAN) Leerboek der Aardrijkskunde, ten dienste van hen, die zich tot de lessen bij de Kon. Milit. Akad. wenschen voor te bereiden, 3de druk . . . . *f* 1,80.

BADON GHIJBEN (J.) en STROOTMAN (H.) Beginselen der Stelkunst, bevattende: de behandeling der Stelkunstige Vormen, de Oplossing der Vergelijkingen van den eersten en tweeden graad, alsmede de Theoriën der gewone Logarithmen, Reken- en Meetkunstige Reeksen en Kogelstapels . . . . *f* 2,50.

—— Vervolg op de Beginselen der Stelkunst, bevattende: de leerwijze der onbepaalde Coefficiënten; eene korte beschouwing der Permutatiën en Combinatiën; de ontwikkeling van het Binomium; iets over de Gedurige Breuken; de Theorie der Hoogere magtsvergelijkingen; die der Rekenkunstige Reeksen van Hoogeren Rang, en eindelijk de Ontwikkeling der Logarithmische en Exponentiale Functiën . . . . *f* 1,40.

HOLLANDER, (J. J. DE) Handleiding tot de kennis der Maleische taal . . . . *f* 1,00.

KUIJPER, Hz. (G.) Beginselen der Nederlandsche Spraakleer voor Schoolgebruik . . . . *f* 0,80.

HIRSCH, (MEIJER) Verzameling van Voorbeelden, Formulen en Vraagstukken, uit de Letterrekening en Stelkunst van MEIER HIRSCH, uit het Hoogduitsch vertaald door G. RAMAKERS. *f* 2,20.

DORN SEIFFEN, (Mr. G.) Handboek der Algemeene Geschiedenis, in 5 deelen kompleet; bevattende het eerste deel, de Geschiedenis der Oostersche volken; het tweede deel, de Grieken; het derde deel, de Romeinen; het vierde deel, de Middeleeuwen; het vijfde deel, 1e en 2e stuk, de Nieuwe Geschiedenis tot den jare 1832 . . . . *f* 22,15.

Ieder deel van dit werk is afzonderlijk verkrijgbaar.

—— Handleiding der Algemeene Geschiedenis, voor het onderwijs in de Gymnasiën, naar gelijke volgorde. Het 5e stuk of de Nieuwe Geschiedenis tot den jare 1835. In 5 stukken kompleet. *f* 2,25.

—— Gelijktijdig Overzigt der voornaamste Vorsten van Europa, van den jare 800 tot onze dagen. In vier Tabellen, op groot drukpapier . . . . *f* 0,90.

Dito, dito op zwaar papier . . . . 1,40.

—— Voornaamste Gebeurtenissen der Algemeene Geschiedenis, gelijktijdig beschouwd tot 1832 . . . . *f* 1,20.

—— Geslacht-Tafel der Koningen van Europa van 1500—1840 en Overzigt der Staten, regerende Vorsten en Staatsvormen tot 1840 . . . . *f* 0,50.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.